

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการเบิก-จ่ายของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการเบิก-จ่าย และเพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาการเบิก-จ่าย ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี ระเบียบต่างๆ ของกระทรวงการคลังและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การเก็บข้อมูลจากบุคลากรในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีด้วยการตอบแบบสอบถาม และเจ้าหน้าที่จากกลุ่มบริหารงานคลังและพัสดุของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินด้วยการสัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่ออธิบายถึงระดับปัญหา ประกอบด้วยความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการเบิก-จ่ายของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี สรุปผลได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 37 ราย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 67.57 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 32.43 มีช่วงอายุตั้งแต่ 30-39 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.05 รองลงมาคือช่วงอายุตั้งแต่ 40-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.73 และช่วงอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 10.81 มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.98 รองลงมาคือระดับปริญญาเอก และกำลังศึกษาต่อระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 13.51 มีระยะเวลาในการทำงานตั้งแต่ 5 ถึง 10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.65 รองลงมาคือตั้งแต่ 1 ถึง 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีระยะเวลาในการทำงานตั้งแต่ 10 ถึง 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.22 และมีระยะเวลาในการทำงานมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.51 เป็นพนักงานมหาวิทยาลัยสายสอนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.78 และ เป็นข้าราชการสายสอน คิดเป็นร้อยละ 16.22

ส่วนที่ 2 สภาพทั่วไปและปัญหาเกี่ยวกับการเบิก-จ่าย ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

จากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ สรุปปัญหาได้ดังนี้

- ด้านการขออนุมัติโครงการจัดอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการ สัมมนาของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี พบว่าประเด็นที่ร้อยละของการไม่ทราบมากกว่า 10% ถือว่าเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข คือ อัตราค่าตอบแทนวิทยากรที่เป็นบุคคลภายนอกมาอบรม สัมมนาบรรยายและฝึกปฏิบัติให้กับนักศึกษาเบิกได้ไม่เกิน 600 บาทต่อชั่วโมง, การจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรโครงการจัดฝึกอบรมประเภทการบรรยายจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรไม่เกิน 1 คน, การจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรโครงการจัดฝึกอบรมประเภทการอภิปรายจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรไม่เกิน 5 คน, การจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรโครงการจัดฝึกอบรมประเภทการแบ่งกลุ่มอภิปรายทำกิจกรรมจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรไม่เกินกลุ่มละ 2 คน, การจัดอบรมภายในหน่วยงานเบิกค่าอาหารกลางวันได้ 100 บาทต่อคน

ต่อมือ, การจัดอบรมภายนอกหน่วยงานที่เป็นสถานที่ของส่วนราชการจัดอาหารครบทุกมื้อเบิกได้ไม่เกิน 500 บาทต่อคนต่อวัน, จัดอาหารไม่ครบทุกมื้อเบิกได้ไม่เกิน 300 บาทต่อคนต่อวัน, การจัดอบรมภายนอกหน่วยงานที่เป็นสถานที่ของเอกชนจัดอาหารครบทุกมื้อเบิกได้ไม่เกิน 800 บาทต่อคนต่อวัน และจัดอาหารไม่ครบทุกมื้อเบิกได้ไม่เกิน 600 บาทต่อคนต่อวัน

- ด้านการขออนุมัติโครงการเดินทางไปราชการเพื่อเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนา พบว่า ประเด็นที่ร้อยละของการไม่ทราบมากกว่า 10% ถือว่าเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข คือ ค่าลงทะเบียนเบิกได้เท่าที่จ่ายจริง, ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการชั่วคราวในประเทศสามารถเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง (เหมาจ่าย) ระดับ 8 ลงมาใน อัตรา 240 บาทต่อคนต่อวัน, ตั้งแต่ระดับ 9 ขึ้นไปในอัตรา 270 บาทต่อคนต่อวัน, ค่าเช่าที่พัก (จ่ายจริง) ห้องพักเดี่ยวไม่เกิน 1,500 บาทต่อคนต่อคืน, ห้องพักคู่ไม่เกิน 850 บาทต่อคนต่อคืน, การเดินทางไปราชการให้ใช้ยานพาหนะประจำทางและเบิกค่าพาหนะได้เท่าที่จ่ายจริง, ถ้าใช้ยานพาหนะส่วนตัวต้องได้รับอนุญาตจากอธิการบดีก่อนเดินทางสามารถเบิกเงินชดเชยค่าพาหนะในลักษณะเหมาจ่าย คือ รถยนต์ส่วนบุคคล กิโลเมตรละ 4 บาท, รถจักรยานยนต์ กิโลเมตรละ 2 บาท, การเดินทางไปราชการ ถ้าใช้รถยนต์ของทางราชการต้องได้รับอนุญาตจากอธิการบดีก่อนเดินทาง เบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงได้เท่าที่จ่ายจริง, ค่าเบี้ยเลี้ยง กรณีไปราชการเพื่อฝึกอบรม กรณีไม่จัดอาหาร 3 มื้อ เบิกได้ 240 บาทต่อคนต่อวัน, จัดอาหารให้ 2 มื้อ เบิกได้ 80 บาทต่อคนต่อวัน และจัดอาหารให้ 1 มื้อ เบิกได้ 160 บาทต่อคนต่อวัน

- ด้านการขออนุมัติโครงการจัดจ้างอาจารย์พิเศษสอนนักศึกษาภาคปกติ (เฉพาะประธานหลักสูตร 5 ท่าน) ไม่พบประเด็นที่เป็นปัญหา

- ด้านการนิเทศน์นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่าประเด็นที่ร้อยละของการไม่ทราบมากกว่า 10% ถือว่าเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข คือ โครงการนิเทศน์นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดี, การนิเทศน์นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพทั้งในและนอกเวลาราชการจะต้องมีเวลาในการนิเทศน์ไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมงติดต่อกันในหนึ่งครั้ง, ค่าตอบแทนในการนิเทศน์อัตราวันละ 100 บาท และ ต้องมีคำสั่งแต่งตั้งอาจารย์อาจารย์นิเทศน์

- ด้านการยืมเงินนอกงบประมาณใช้จ่ายในโครงการและการคืนเงินยืม พบว่าประเด็นที่ร้อยละของการไม่ทราบมากกว่า 10% ถือว่าเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข คือ การยืมเงินเพื่อใช้ในโครงการควรมีการดำเนินการก่อนเริ่มโครงการอย่างน้อย 5 วันทำการ, การคืนเงินยืมเพื่อใช้จ่ายในโครงการควรรอให้มีบันทึกติดตามเงินยืมก่อน และควรส่งเอกสารประกอบการเบิก-จ่ายภายใน 7-15 วันหลังจากที่ได้จัดโครงการเสร็จเรียบร้อยแล้ว

- ด้านการเบิก-จ่าย พบว่าประเด็นที่ร้อยละของการไม่ทราบมากกว่า 10% ถือว่าเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข คือ รายการที่จะต้องดำเนินการให้เสร็จเรียบร้อยก่อนจัดโครงการคือค่าวัสดุ, ค่าจ้างทำป้ายไวนิล, ค่าจ้างถ่ายเอกสาร, การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการจะต้องเขียนรายงานการเดินทางไปราชการ, ใบเสร็จรับเงินค่าน้ำมันเชื้อเพลิงต้องระบุหมายเลขทะเบียนรถยนต์ที่ไปราชการ วัน เดือน ปี ที่ไปราชการ ชื่อและสถานที่อยู่ของผู้ขายตามใบเสร็จรับเงิน, ใบรับเงินค่าผ่านทางด่วนหรือทางพิเศษต้องทำใบแทนใบเสร็จรับเงินเพื่อรับรองการจ่ายเงิน, โครงการจัดประชุมอบรมสัมมนาสำหรับนักศึกษาเบิกจ่ายเงินได้เฉพาะเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการเบิก-จ่าย ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

จากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ สรุปได้ดังนี้

1. ควรจัดทำแผนภาพหรือรายละเอียดขั้นตอนการขออนุมัติโครงการและการเบิก-จ่ายตีตกประกาศไว้ในหน่วยงาน เพื่อความเข้าใจถูกต้องตรงกัน
2. ควรมีการอบรมเรื่องการเบิกจ่ายให้ชัดเจนกับผู้ปฏิบัติงานที่มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีสมุทรปราการด้วย
3. ควรทำคู่มือการเบิกจ่ายแจก
4. ควรจัดทำเอกสารแบบถูกต้องไว้เป็นตัวอย่างสำหรับการเขียนรายงานการเดินทางไปราชการ
5. ควรจัดทำเป็นแผ่นพับเกี่ยวกับการเบิกจ่ายแต่ละประเภทโดยแยกเป็นเรื่องๆ จัดวางไว้ในหน่วยงาน เพื่อให้ผู้จัดทำโครงการต่างๆ หรือเดินทางไปราชการ ได้ดูรายละเอียด เมื่อใช้เสร็จแล้วก็เก็บคืนที่เดิม หรือนำไปเก็บไว้สำหรับใช้ครั้งต่อไป
6. ผู้ที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการเบิกจ่ายงบประมาณควรจะต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับระเบียบและหลักเกณฑ์ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ หรือเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ติดตามข่าวสารของระเบียบอยู่ตลอดเวลา

อภิปรายผล

ปัญหาที่เกิดจากบุคลากรของคณะวิทยาการจัดการ ทั้งการขออนุมัติโครงการและการเบิกจ่าย มีข้อสรุปได้ดังนี้ บุคลากรของคณะวิทยาการจัดการส่วนใหญ่ไม่ทราบระเบียบกระทรวงการคลัง ที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่าย ทั้งที่เป็นอัตราค่าตอบแทนวิทยากร ค่าใช้สอย และค่าวัสดุที่ใช้ในโครงการ ไม่ทราบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายที่ถูกต้องของแต่ละโครงการ การคืนเงินยืมในโครงการด้วยการส่งเอกสารประกอบการเบิกจ่าย และการเบิกจ่ายหลังจากจัดโครงการเสร็จเรียบร้อยแล้วโดยเร็ว มีข้อเสนอแนะให้ทำคู่มือการเบิกจ่ายแจก, ทำรายละเอียดที่จำเป็นและที่ทำบ่อยๆ ตีตกประกาศให้ทราบ, จัดทำแผ่นพับโดยแยกเป็นเรื่องๆ, จัดอบรมให้กับผู้ปฏิบัติงานโดยตรง และผู้ที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการเบิกจ่ายงบประมาณจะต้องศึกษาเกี่ยวกับระเบียบและหลักเกณฑ์ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ติดตามข่าวสารของระเบียบอยู่ตลอดเวลา

ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พรพิมล พูลคำ (2555) ที่ทำการศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่ เกี่ยวกับระเบียบการเบิกจ่าย พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการเบิกจ่ายของผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการเบิกจ่ายด้านการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการมากที่สุด รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการเบิกจ่ายด้านหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายค่าตอบแทนกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงานก่อสร้าง, การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการอบรม การประชุมทางวิชาการหรือเชิงปฏิบัติการ, การเบิกจ่ายเงินสมนาคุณกรรมการสอบสวนทางวินัยข้าราชการ ตามลำดับ และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการเบิกจ่ายด้านการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการน้อยที่สุด และเสนอแนะให้จัดอบรมพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการเบิกจ่ายอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้อง

กับผลการศึกษาของ จารุวรรณ ภูซ่าง (2552) ที่ทำการศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางการแก้ไขการเบิกจ่ายเงินงบประมาณและเงินรายได้ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขการเบิกจ่ายเงินงบประมาณและเงินรายได้ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดำเนินการศึกษากับประชากรที่รับบริการจากงานคลังและพัสดุคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ได้รับแบบสอบถามคืนครบทั้ง 60 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับปัญหา และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาผลการศึกษาพบว่า ปัญหาทั้งสี่ด้านได้แก่ 1) ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ 2) ด้านการยืมเงินทรงจ่าย 3) ด้านการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ และ 4) ด้านการเบิกจ่ายเงินรายได้ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทุกด้านและทุกรายการ ซึ่งรายการที่มีปัญหาน้อย แต่มีค่าเฉลี่ยอันดับสูงสุด ในด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ คือ ขั้นตอนการให้บริการหลายขั้นตอนมีความยุ่งยากและซับซ้อน ด้านการยืมเงินทรงจ่าย คือ การตรวจสอบเอกสารการยืมเงิน ด้านการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ คือ การจัดทำเอกสารเบิกเงินงบประมาณ ด้านการเบิกจ่ายเงินรายได้ คือ การตรวจสอบเอกสารการเบิกเงินรายได้ โดยมีข้อคิดเห็นเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขคือ งานคลังและพัสดุควรจัดทำคู่มือระเบียบวิธีปฏิบัติและขั้นตอนการการเบิกจ่ายเงินงบประมาณและเงินรายได้ เพื่อให้ผู้รับบริการได้ศึกษา ให้เร่งรัดการอนุมัติเบิกจ่ายเงินให้เร็วขึ้น ควรมีเจ้าหน้าที่อยู่ให้บริการในสำนักงานเวลา 12.00-13.00 น. พักสต็อกที่จัดซื้อจากเงินโครงการต่างๆ ควรนำมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

ในการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการเบิก-จ่ายของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ทำให้ทราบข้อมูลซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมและนำมาเป็นข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ต่อคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี และเป็นแนวทางในการจัดทำแนวทางการพัฒนาการ เบิก-จ่าย ของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ดังนี้

1.1 จัดทำเป็นแผ่นพับเกี่ยวกับการเบิกจ่ายแต่ละประเภทโดยแยกเป็นเรื่องๆ โดยออกแบบให้อ่านง่าย สบายตา และมีข้อความชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ จัดวางไว้ในหน่วยงาน เพื่อให้บุคลากรที่จัดโครงการได้หยิบไปดูรายละเอียดในเรื่องที่ต้องการทราบข้อมูล ลักษณะแบบเดียวกับแผ่นพับที่แจกตามธนาคารหรือโรงพยาบาล

1.2 จัดทำเอกสารตัวอย่างสำหรับการเขียนรายงานการเดินทางไปราชการแบบถูกต้อง เพื่อเป็นตัวอย่างในการเขียนรายงานการเดินทางไปราชการประกอบการเบิกจ่าย

1.3 ผู้ที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการเบิกจ่ายงบประมาณควรได้รับความรู้เกี่ยวกับระเบียบและหลักเกณฑ์ต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ หรือเข้ารับการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัย

2.1 แนวทางการพัฒนาระเบียบว่าด้วยการใช้เงินรายได้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ธนบุรี

2.2 การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานทางการเงินของหน่วยงานใน
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี